

A Fővárosi ítéltábla a Horváth-Megyeri Ügyvédi Iroda (fél címe 1 ügyintéző: dr. Horváth-Megyeri Cirillügyvéd) által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek, dr. Somos Iván ügyvéd (**felperes címe.**) által képviselt alperes neve(alperes címe) alperes ellen személyiségi jog megsértése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. július 16. napján meghozott 68.P.21.934/2014/16. számú ítélete ellen az alperes részéről 17. és 18. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit megváltoztatja, és a felperes keresetét teljes egészében elutasítja.

Mellőzi az alperes elsőfokú perköltségben történő marasztalását.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 45.000 (Negyvenötezer) forint első- és másodfokú perköltséget, az egyéb, az eljárás során felmerült költségeit a felperes viseli.

Kötelezi a felperest, hogy az illetékügyi hatóság külön felhívására fizessen meg az állam javára 84.000 (Nyolcvannégyezer) forint kereseti és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

#### Indokolás

A fellebbezés szempontjából irányadó tényállás szerint a felperes és az alperes korábban házastársak voltak, házasságukat 2009-ben bontotta fel a bíróság. A felek azóta is életvitelszerűen a felperes címeszám alatti, közös tulajdonukat képező többszintes családi házban élnek, melyet megosztva használnak. Az ingatlan kényszerű, közös használata úgy a peres felek, mint hozzátartozóik között állandó feszültség forrása, melynek következményeként büntető feljelentéseket tesznek egymás ellen, és számtalan más eljárás is folyamatban van és volt közöttük.

A felperes ambuláns pszichiátriai kezelése az 1980-as évek végén kezdődött, melynek kiváltó oka az első férjével fennállt házassági konfliktus volt. Ismételt kezelésére 2002 őszén került sor, szorongásos, depressziós pánikbetegség miatt. 2003-tól rendszeres pszichiátria kezelés alatt áll, többször volt kórházban is. 2007-től neurológiai szakrendelésre járt kevert szorongásos, depressziós zavar, valamint bipoláris affektív zavar megbetegedésekkel. 2008-ban a leszázalékolására is sor került. Összességében úgynevezett GERD szindrómában szenved, mely érzelmileg labilis személyiségzavart okoz és amely hullámzó lefolyású betegség kezelése során nem sikerült

kétségmentes javulást elérni a felperesnél. Ez a betegségcsoport a felperest a mindennapi általános tevékenységek végzésében enyhe fokban akadályozza.

2014. április 7-én a felperes az ingatlan alperes használatában álló utcafronti telekrészen tartózkodott ismerőseivel **...al**, akit azzal bízott meg, hogy segédkezzen az általa alperestől bérelt területen kerítés felépítésében. Ekkor megjelent az alperes, aki közölte, hogy a telekrész adott pontján vezetékek futnak a földben, amely lehetetlenné teszi a kerítés felállítását, egyebekben is vitatta, hogy a felperes jogosult volna a felkerítésére, és úgy határozott, hogy kihívja a rendőrséget. A hívásra kiérkező rendőrök, **... és ....** jelenlétében a felek indulatos hangvételben beszéltek egymással, mely főként a felperesre volt jellemző. Az eljáró rendőrök csupán a felperes és az alperes személyes adatait rögzítették és tájékoztatták őket arról, hogy a későbbiekben jelentést fognak készíteni. Egyebekben pedig közölték, hogy a felek telekvitájában és más nézeteltérésében nem kívánnak állást foglalni, nem jegyezték fel a felperes és az alperes részéről elhangzott – a jelenlétükben tett – szóváltást sem. 10 nap elteltével a felperes jogi képviselője útján feljelentést tett az alperes ellen rágalmazás vétsége miatt azzal, hogy a 2014. április 7-én az ingatlanukhoz kiérkező rendőrök, valamint **... előtt** az alperes becsületét sértő kijelentést tett, amikor azt mondta, hogy „a felperes bolond, két papírja is van erről és zárt osztályon a helye”.

A Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság a 5.Bpk.XXI.577/2014/3. számú végzésével a rágalmazás vétsége miatt kezdeményezett büntetőeljárást megszüntette és szabálysértési eljárás lefolytatása végett az ügy iratanyagát megküldte a Budapest Főváros Kormányhivatala Szabálysértési Hatóságához. A szabálysértési hatóság a 2014. december 17-én meghozott határozatával az alperest becsületsértés szabálysértése miatt figyelmeztetésben részesítette, és kötelezte 3.000 forint eljárási költség megfizetésére. Ez ellen a rendelkezés ellen az alperes a törvényes határidőn belül kifogással élt, melynek folyományaként a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 18.Szk.10.798/2015. számú becsületsértés szabálysértés miatt indult eljárásban 2014. április 21. napján tárgyalást tartott, mely napon a 4. számú végzésével az alperessel szemben indult szabálysértési eljárást megszüntette.

A felperes keresetet terjesztett elő az alperessel szemben személyiségi jog megsértése iránt a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (későbbiekben: Ptk.) 2:43. §. d) pontjára, 2:45. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra, a Ptk. 42. § (2) bekezdése, a 2:51 § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozással és előadta, hogy az alperes azzal, hogy úgy a rendőrök, mint **... előtt** olyan kijelentést tett, hogy „ez a nő bolond, két papírom is van róla, zárt osztályon a helye” megsértette az emberi méltóságát, a becsületét és a jó hírnevét. Kérte, hogy a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelezze a bíróság az alperest a jogsértés abbahagyására és tiltsa el a további jogsértéstől. Egyidejűleg a Ptk. 2:52. § (1), (2) és (3) bekezdésére tekintettel 50.000 forint sérelemdíj, valamint a perköltségeinek a megfizetésére kérte az alperes kötelezését.

Kérelme indokaként előadta, hogy a szaporodó személyes konfliktusok miatt kénytelen hatósági segítséget kérni, ezért kezdeményezte a polgári pert, illetőleg a büntetőeljárást is. Az alperesnek a kereseti kérelmében hivatkozott kijelentése ugyanis indokolatlanul bántó, valótlan véleménynyilvánítás és alkalmas az ő társadalmi megítélésének a hátrányos befolyásolására, valamint átlépi a személyiségi jogok védelme körébe tartozó határt és nem szolgál más célt, minthogy őt feleslegesen sértegesse.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperesnek a perköltségeiben történő marasztalását kérte. A felperessel egyezően adta elő, hogy több éves elmérgesedett viszony áll fenn közöttük, azonban a felperes által hivatkozott mondat nem hangzott el tőle a perrel érintett napon. Utalt arra, hogy korábban folyamatban volt nem vagyoni kártérítés megfizetése iránti perben a bíróság igazságügyi

orvosszakértői véleményt szerzett be a felperesről, melyben megállapítást nyert, hogy egyfajta üldözési mániában szenved és konfliktusos személyiség. Ezért a felperes által neki tulajdonított, de általa nem mondott kijelentés – a peradatok tükrében – egyébként sem lenne minden alapot nélkülöző.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében megállapította, hogy az alperes azzal, hogy 2014. április 7. napján a .... szám alatti ingatlanon a felperesre azt a sértő kijelentést tette, hogy „ez a nő bolond, két papírja is van erről, zárt osztályon a helye” megsértette a felperes emberi méltóságát és becsületét. Kötelezte az alperest, hogy a jogsértést hagyja abba és eltiltotta a további jogsértéstől. 15 napos határidővel az alperest felperes javára 40.000 forint sérelemdíj fizetésére, valamint 15.228 forint tanúdíjat is magában foglaló 25.228 forint összegű perköltség viselésére kötelezte, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Rendelkezett továbbá az államnak az illetékügyi hatóság felhívására járó 36.000 forint kereseti illeték alperesi marasztalásáról.

Határozata indokolásában kiemelte, hogy az általa rögzített tényállást a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján mérlegeléssel állapította meg, melynek során figyelemmel volt úgy a tanú-meghallgatásokra, mint a peres feleknek az eljárás során tett személyes nyilatkozataira, a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 17.P.XXI.20.102/2011. szám alatt folyamatban volt ügy irataira is. A felperes által a kérelmében is hivatkozott jogszabályi helyekre utalással arra az álláspontra helyezkedett, hogy bár a hivatkozott napon, 2014. április 7-én készült jegyzőkönyvben foglaltak, valamint a ... és ... rendőr őrmesterek által tett tanúvallomások nem igazolták a felperes által hivatkozott alperesnek tulajdonított kijelentés elhangzását, azonban a tanúk azt is előadták, hogy nem figyeltek oda pontosan, hogy milyen szavak hangzottak el a felek részéről, amellet, hogy a felperes volt az indulatosabb. Akként vélekedett, hogy bár a rendőr tanúk vallomása nem támasztja alá a kereseti hivatkozást, azonban nem is cáfolja azt kétséget kizáróan. A felperes ismerősenek, ...nak a keresetet alátámasztó tanúvallomását elfogulatlannak és objektívnek vélte, ítélezése alapjául elfogadta, annak ellenére, hogy a felperessel baráti kapcsolatban áll és 2014. szeptember 27-én a délelőtti órákban megcsavarta az alperes orrát. A felperes javára értékelte azt is az elsőfokú bíróság, hogy a sérelmezett mondat elhangzását követő két héttel már eljárást kezdeményezett. Mivel – álláspontja szerint – a felperes által hivatkozott kijelentés elhangzott, vizsgálta, hogy ez alkalmas volt-e a felperes jó hírnevének, becsületének, emberi méltóságának a megsértésére, a polgári jogi személyiség-védelem körében. Erre nézve jelentőséget tulajdonított a peres felek személyes helyzetének, annak, hogy hosszú évek óta megromlott házasságuk korábban felbontásra került, hogy kényszerűen használnak egy ingatlant, kölcsönös szóváltásaik pedig rendszeresek. E vonatkozásban kiemelte az új személyiségi jogi törvényi rendelkezések célját, az általuk védett életviszonyok sajátosságait. Összességében azzal érvelt, hogy az alperes által használt kifejezés indokolatlanul bántó és megalázó volt, a felperes becsületének, emberi belső értékítélete, önértékelése kifejezésének a megsértésre alkalmas. A jó hírnév sérelme kapcsán azt vizsgálta, hogy a felperes társadalmi megítélését csorbította-e az alperesi kijelentés, melynek megállapítására a Ptk. 2:45. § (2) bekezdése alapján nem látott lehetőséget. Az emberi méltósághoz, becsülethez fűződő személyiségi jog sérelmét megállapította, továbbá valamennyi peradat mérlegelésével 40.000 forint sérelemdíj, és a per költségeinek a megfizetésére kötelezte az alperest.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben annak megváltoztatásával, a felperes kereseti kérelmének a teljes elutasítását és a felperesnek az első- és másodfokú perköltségeiben történő marasztalását indítványozta.

Jogorvoslati kérelme indokaként elsősorban arra hivatkozott, hogy a felperes által sérelmezett mondat az adott napon, azaz 2014. április 7-én nem hangzott el részéről, melyet az eljárás során meghallgatott rendőr tanúk vallomása is bizonyít. Kétségesnek találta, hogy a periratok szerint

megállapítható, hogy ... a háttérben tartózkodott az eseményeknél, akkor miként hallhatott olyan kijelentést, amit a peres felekhez az eset alkalmával közelebb elhelyezkedő rendőrök nem hallottak. Kiemelten hivatkozott a Pesti Központi Kerületi Bíróság határozatára, mely az eljárás során előadott ellenkérelmében, egyben fellebbezési kérelmében foglaltakat támasztja alá, miszerint a sérelmezett kijelentés tőle a rendőri intézkedés során nem hangzott el. Főként azt kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a mérlegelési tevékenysége során izolálta a neki tulajdonított kijelentést, mondatot a felperes által tanúsított veszekedéstől, holott maguk a tanúk is azt erősítették meg, hogy a szóváltás kapcsán a felperes volt az ingerültebb. Kiemelte továbbá, hogy az ítélet 7. oldalán a törvényszék indokolásában is az szerepel, miszerint a sérelmezett mondat első hallásra egyáltalán nem nevezhető becsületsértő kijelentésnek, melynek ugyancsak jelentősége van a jogorvoslati kérelme mikénti megítélésénél.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására irányult. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a peradatok okszerű mérlegelésével hozta meg az indokaiban is helytálló határozatát, és – az alperesi fellebbezéssel szemben - nem látott okot a Pesti Központi Kerületi Bíróság szabálysértési ügyben hozott határozatának a figyelembevételére.

A másodfokú bíróság mellőzi az elsőfokú bíróság azon ténybeli megállapítását, miszerint a perrel érintett napon elhangzott az alperes részéről az a kijelentés az intézkedő rendőrök előtt, hogy „ez a nő bolond, két papírom is van róla, zárt osztályon a helye.”

Ezen tényállás alapján az alperes fellebbezése alapos.

Mindenek előtt rögzíti az ítéletábra, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének a Pp. 228. § (4) bekezdése alapján – fellebbezés hiányában – jogerőre emelkedett rendelkezése a felperesnek a jóhírneve megsértésére alapított kérelme, valamint a további 10.000 forint sérelemdíj iránti igénye elutasítására vonatkozó elsőfokú ítéleti döntés.

A tényállást a kereseti kérelem elbírálásához szükséges mértékben feltárta az elsőfokú bíróság, melynek lényegi megállapításával az ítéletábra nem értett egyet. Ebből eredően reformatórius jogkörében eljárva az elsőfokú érdemi döntést a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a felperes keresetét teljes egészében elutasította.

Helyes tájékoztatást nyújtott a 2014. május 16. napján kelt 2-II. számú végzésében az elsőfokú bíróság arra nézve, hogy a felperest terheli a perben annak megfelelő igazolása, hogy az általa sérelmezett alperesi magatartással a személyiségi jogai sérültek. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (későbbiekben Pp.) 3. § (3) bekezdése alapján ugyanis a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása a feleket, jelen esetben a felperest terhelte. E vonatkozásban a 2014. október 9. napján megtartott tárgyaláson kellően egyediesített tájékoztatásával az elsőfokú bíróság helyesen hívta fel a felperest annak igazolására, hogy a keresetében hivatkozott kijelentés az alperes részéről 2014. április 7-én az általa előadottak szerint megtörtént (4. jkv. 3. oldal utolsó bek.).

A fél köteles tényállításait, nyilatkozatait, bizonyítékait a gondos és eljárást elősegítő pervitel követelménye szerint megtenni. A bizonyítás esetleges sikertelensége – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a bizonyításra köteles felet terheli (Pp. 141. § (2), (6) bekezdése).

A felperes indítványa folytán beszerzést nyertek az előzményi peres és szabálysértési iratok, illetőleg az utóbbiakban releváns határozatok. Az elsőfokú bíróság a feleket személyesen

meghallgatta, melynek eredményeként is megállapítható, hogy az alperes az eljárás során mindvégig következetesen tagadta a felperes részéről neki tulajdonított sérelmes kijelentést. Az alperesi vitatással szemben a felperest terhelte az általa felhozottak igazolása, melynek keretében nem vitás, hogy meghatározó jelentősége volt a perben a rendőrhatósági intézkedés során eljáró személyek vallomásának. Az elsőfokú bíróság is rögzítette ítélete 7. oldalának 2. bekezdésében, hogy az érdektelen és elfogulatlan tanúk vallomása nem támasztja alá egyértelműen és kétségtelenül a felperes által felhozottakat. Téves következtetést vont le az elsőfokú bíróság e helyütt arra, hogy a tanúk nem is cáfolták kétséget kizáróan a felperes kereseti tényállítását, ezért megállapítható, hogy az alperes részéről a sérelmes mondat elhangzott. A fent hivatkozott eljárási szabályok nem hagynak ugyanis kétséget afelől, hogy a felperesnek kellett megfelelően igazolnia az érdekében álló tényeket, mely a perben nem történt meg, ennek következményeit pedig viselni tartozik.

Az elsőfokú iratokhoz 4/F/3. szám alatt csatolt rendőri jelentés, 2015. február 3. napján meghallgatott ... és ... tanúk vallomása, a 12/A/1. szám alatt benyújtott, 2015. április 21. napján kelt Pest Központi Kerületi Bíróság 18.Szk.10.798/2015/4. sz. szabálysértési eljárást megszüntető határozata sem támasztja alá az elsőfokú bíróság helytelen ítéleti következtetését.

A Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében amennyiben a másodfokú bíróság nem találja érdemben helyesnek az elsőfokú bíróság döntését, akkor azt egészben vagy részben megváltoztathatja, mely felhatalmazás szerinti jogkörében eljárva lehetőség nyílik az elsőfokú határozat egészének – a megállapított tényállásra is kiterjedő – megváltoztatására. Ez a kivételesnek is mondható jogkör az irányadó bírói gyakorlat szerint sem lehet parttalan, csak akkor illeti meg a jogorvoslati bíróságot, ha az elsőfokú bíróság ítélete iratellenes, avagy okszerűtlen következtetéseken, a rendelkezésre álló peradatok helytelen mérlegelésén alapul (EBH2006. 1526.). Jelen esetben egyértelmű, hogy a felperes által felajánlott bizonyítási eszközök egyike sem támasztotta alá a kereseti kérelmében előadott tényeket. Ilyennek – az elsőfokú bíróság értékelésével szemben – végképp nem lehet tekinteni ... tanú vallomását, akiről egyebekben rögzíti az elsőfokú bíróság, hogy a felperes barátja és az alperes orrának megcsavarása miatt jelenleg eljárás folyik ellene. Ez a tény önmagában igazolja, hogy a tanútól a jelen eljárás során elfogulatlan vallomás nem várható. Mindezek értelmében az elsőfokú döntés helytelen mérlegelésén alapul és részben iratellenes, ezért a másodfokú bíróság a tényállásból mellőzte a felperes keresetében hivatkozott mondat elhangzására vonatkozó megállapítást.

Tekintettel arra, hogy a felperes esetében a fentiek szerint nem állapítható meg olyan személyiségi jogi jogsértés, mely kompenzálást igényelne, ezért a másodfokú bíróság a sérelemdíj iránti igény elutasításához nem fűz további indokokat. Jogsértés hiányában az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét megváltoztatta és a felperes keresetét teljes egészében elutasította.

A felperes pervesztes lett, ezért a Pp. 239. §-a alapján is alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében köteles megfizetni az alperesnek az első és másodfokú eljárásban felmerült és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdésének keretei között megállapított áfa-mentes ügyvédi munkadíjat, melynek mértéke az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdés b) pontja szerint a meg nem határozható 600.000 forint pertárgy értékhez igazodik.

Az alperes köteles megfizetni továbbá a 36.000 forint kereseti, és 48.000 forint fellebbezési illetéket, valamint pervesztességéből adódóan tartozik viselni az eljárás során általa előlegezett tanúdíjat is.

Budapest, 2016. szeptember 29.

Dr. Lukács Zsuzsanna  
a tanács elnöke

Kepesné dr. Bekő Borbála  
előadó bíró

Nyíróné dr. Kiss Ildikó  
bíró